

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

AANBEVELING OMTRENT HET INSTRUMENT

IWETO

"INVENTARIS WETENSCHAPPELIJK EN TECHNOLOGISCH ONDERZOEK VLAANDEREN"

Aanbeveling omtrent het instrument IWETO

"Inventaris Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek Vlaanderen"

Inleiding

In zijn Eerste specifiek advies van 6 juni 1996 bij "Het Wetenschaps- en Technologiebeleid in Vlaanderen - Beleidsprioriteiten 1995-1999", stelde de VRWB bij paragraaf 1.1.2. "Wetenschapsinformatie":

"Het centrale IWETO-systeem bij de APWB (nu AWI) is vrij gebruiksonvriendelijk. Bovendien komt de overheid omwille van technische redenen de contractuele verplichtingen niet na. Volgens het IWETO-contract krijgen de universiteiten tweemaal per jaar toelevering van de IWETO-gegevens, ook deze afkomstig van de andere universiteiten, voor intern gebruik. In het verleden gebeurde dat door het toesturen van diskettes naar de universiteiten. Nu zou dit in principe on line gaan via de W-lijn, die evenwel enkel toegankelijk is via een modem en dus veel minder openstaat voor de onderzoekswereld. Contractueel is tevens bepaald dat de APWB elk jaar verslag uitbrengt over de frequentie van raadpleging. De laatste maal is dit gebeurd voor 1993, toen werd IWETO ongeveer 100 maal geraadpleegd.

De bevraging van de universiteiten voor de IWETO-gegevens gebeurt door de APWB, maar deze bevraging loopt dubbel met bevragingen voor de universitaire jaarverslagen en de rapporten van de onderzoeksraden.

Verder wordt door de onderzoekers al lang gevraagd om de informatie ook internationaal beschikbaar te stellen, evenwel zonder gevolg, met uitzondering voor Nederland (via de Nederlandse Onderzoeksdatabank).

De VRWB neemt zich voor het instrument IWETO nader te onderzoeken wat betreft de kwaliteitsverbetering, het moderniseren van het instrument, het verhogen van de toegankelijkheid en het definiëren van het doelpubliek."

De voorliggende aanbeveling sluit bij deze vaststelling aan en werd voorbereid in de commissie Wetenschapsbeleid, waarbij de voorzitter van de Stuurgroep IWETO werd gehoord.

Het belang van een Inventaris Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek Vlaanderen (IWETO)

IWETO, opgericht in 1984, is voortgekomen vanuit een reële behoefte in het kader van de DIRV-acties om te weten welke expertises in welke domeinen in Vlaanderen aanwezig zijn.

Recent nog wordt in het Groenboek over Innovatie van de Europese Commissie als een belangrijk punt aangegeven dat informatie over onderzoek en ontwikkeling in universiteiten en onderzoeksinstellingen ter beschikking moet worden gesteld aan alle geïnteresseerden in universiteiten, onderzoeksinstellingen en bedrijven. IWETO is hiervoor een geschikt instrument.

Het doelpubliek van IWETO

Voor het organiseren van een databank is het belangrijk na te gaan voor wie deze databank bestemd is.

- IWETO kan dienstig zijn als beleidsinstrument zowel voor de **overheid** en zijn **administratie**, als voor de **intermediaire financierende instellingen**, als voor het **onderzoeksbeleid** en de **onderzoekscoördinatie** in de universiteiten, onderzoeksinstellingen en hogescholen.
- IWETO kan een belangrijke informatiebron zijn voor de **maatschappij** en voor het **bedrijfsleven** in het bijzonder over alle wetenschappelijk en technologisch onderzoek in de Vlaamse universiteiten, onderzoeksinstellingen en hogescholen.
- IWETO kan ook voor **onderzoekers** relevante informatie leveren en in het bijzonder voor **beginnende wetenschappers**.
- IWETO kan een nuttig instrument zijn bij het zoeken van **experts** voor het samenstellen van evaluatiecolleges.
- IWETO kan internationaal dienstig zijn als instrument voor het zoeken van Vlaamse partners.

Het IWETO-concept

Het IWETO-concept dateert reeds van 1984. De gebruikte technologie is inmiddels voorbijgestreefd. Het ontwerp van IWETO moet worden aangepast op basis van de nieuwste technologie.

Door de recente aansluiting op het Internet van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, dat sedert einde september ook over een eigen website beschikt, is er een belangrijke vooruitgang te noteren, vooral wat toegankelijkheid betreft (zie verder).

Bovendien kunnen de universiteiten, de onderzoeksinstellingen en de hogescholen nu ook hun gegevensbestanden elektronisch toeleveren aan de centrale databank. Nog beter zou zijn

indien de leveranciers van de gegevens zelf instaan voor het beheer van hun eigen gegevensbestanden, die zij online ter beschikking van IWETO stellen.

De taak van de coördinerende administratie, de AWI (administratie Wetenschap en Innovatie) zal er in bestaan om de vorm en de procedures te bepalen waaronder de universiteiten hun gegevens ter beschikking dienen te stellen, alsook in het verbinden van de verschillende universitaire gegevensbanken.

Kwaliteitszorg

De kwaliteit van het IWETO-instrument wordt op de eerste plaats bepaald door de kwaliteit van de toegeleverde gegevens.

Vandaag beperkt de kwaliteitsmeting zich tot een controle op de volledigheid van de gegevens en houdt geen rekening met de gegevensinhoud.

De leveranciers (universiteiten, onderzoeksinstituten en hogescholen) moeten zelf verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit en het actualiseren van de gegevens.

Om de onderzoekers niet onnodig te bevragen, zou ernaar moeten gestreefd worden om ook de gegevens nodig voor IWETO te halen uit één enkele bevraging, die voor meerdere doelstellingen kan gebruikt worden.

Indien de wetenschappers weten dat IWETO een bruikbaar instrument is met een vlotte toegang, en veel geraadpleegd wordt, zullen zij meer geneigd zijn om een inspanning te doen voor de toelevering van kwalitatieve gegevens.

Om te vermijden dat de informatie die toegeleverd wordt, niet zou verdrinken in een te grote ruis en wel degelijk bruikbaar is, zal moeten onderzocht worden of er geen vorm van kwaliteitscontrole kan worden ingevoerd door het inbrengen van een aantal criteria.

Toegankelijkheid

IWETO moet op een gebruiksvriendelijke manier toegankelijk zijn voor al zijn gebruikers. Consultatie via Internet lijkt dan ook aangewezen, eerder dan het systeem van de W-lijn, die een modemaansluiting vereist.

De recente online beschikbaarheid van de IWETO-databanken via de website van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap biedt nu een vlottere toegang tot de gegevens. De wijze van presentatie en de zoekfuncties zijn evenwel voor verbetering vatbaar.

Ook zal IWETO meer bekendheid moeten krijgen bij potentiële gebruikers, vooral in de industriële middens.

Beheer en vergoeding

Het beheer van de centrale databank wordt het best toevertrouwd, zoals nu het geval is aan een stuurgroep met vertegenwoordigers van de administratie en van de toeleveranciers (de universiteiten, de onderzoeksinstellingen en de hogescholen), maar aangevuld met vertegenwoordigers van de gebruikers (sociale partners bv.)

De uitbating van de databank kan bij de administratie blijven.

De vergoedingen voor de leveranciers worden uitbetaald per schijf van een bepaald aantal toegeleverde kwalitatief goed bevonden records, en worden geplafonneerd op een maximum bedrag. Het zou een aanmoediging zijn voor de instellingen om kwalitatief goede gegevens te bezorgen, indien zij zouden vergoed worden in verhouding tot de werkelijke prestaties.

Internationale dimensie

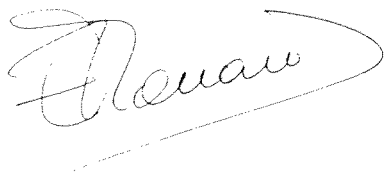
In het prille begin had IWETO een internationale uitstraling. IWETO is de voorloper geweest van overleg op Europees niveau en heeft geleid tot afspraken binnen de Europese commissie, o.m. wat betreft de codelijst, die evenwel aan herziening toe is. De informatiestructuur CERIF is tot stand gekomen vooral onder impuls van de Vlaamse IWETO.

De onderzoekers zijn vragende partij om de IWETO-gegevens internationaal ter beschikking te stellen. Dit kan een mooie wederdienst zijn naar de onderzoekers toe voor de toelevering van de inventarisgegevens.

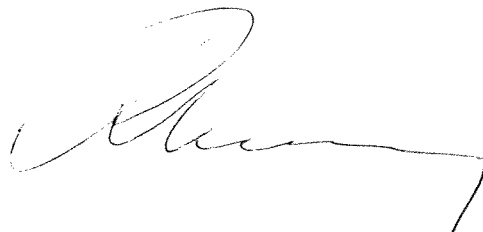
Door de Internet-verbinding is de internationale beschikbaarheid van de gegevens aanzienlijk verbeterd. Er zal nog dienen voor gezorgd te worden dat IWETO nog meer zichtbaar wordt op het Internet (o.m. door wederzijdse "hyperlinks" te leggen vanuit analoge websites in andere landen en regio's).

Uitwisseling gebeurt reeds met Nederland. Naast een meer fundamentele integratie van de wederzijdse data, werden verbindingen gerealiseerd met de NOD, de Nederlandse onderzoeksdata bank. Ook op een Noorse Website (European Current Research Information Systems) met een inventaris van onderzoeksbestanden binnen Europa is IWETO bereikbaar. Verder dient vermeld het ERGO-initiatief van de EU-commissie (European Research Gateways Organisation), dat bestaande onderzoeksgegevens beoogt te verbinden via een gateway-structuur op Internet. IWETO is bij dit overleg slechts onrechtstreeks vertegenwoordigd door de federale DWTC.

De internationale toegankelijkheid van IWETO zal voor alle gegevensleveranciers, zowel de individuele onderzoeker als de diensten onderzoekscoördinatie, een stimulans zijn om een nog grotere aandacht te besteden aan de kwaliteit van de gegevens.

Elisabeth Monard
secretaris

Roger Dillemans
voorzitter